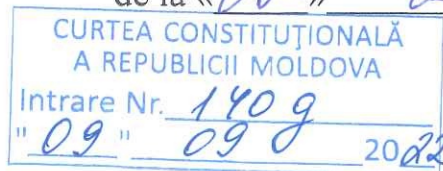

MD - 3805, mun. Comrat, str. Lenin, 177
tel./fax: (+ 373 298) 23446
email: caco@justice.md

MD - 3805, мун. Комрат, ул. Ленина, 177
тел./факс. (+373 298) 23446
email: caco@justice.md

de la « 07 » 09 2022 № 2a-81/2022 5784

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ a RM

Vă expediem sesizarea pentru controlul constituționalității dispoziției art. 33 alin. (7) Cod muncii depusă de apelantul Zaharia Piotr pe cauza civilă la acțiunea înaintată de Zaharia Piotr către ÎM "SU-Canal Comrat" privind încasarea plăților salariale neachitate.

Anexă: file

PREȘEDINTE INTERIMAR AL
CURȚII DE APEL COMRAT
ex. Odnostalco

DMITRII FUJENCO

(statutul procesual apelant) de la: Zaharia Petr St.

Cerere
(conform art. 12¹ CPC)

Pe rolul Curții de Apel Comrat se află la examinare (în procedură de recurs) cauza civilă inițiată la cererea de chemare în judecată înaintată de Zaharia P. împotriva ÎM SU CANAL urmare contestării de către Zaharia P. a hotărârii Judecătoriei Comrat sediul Ceadîr-Lunga din 10.01.2022.

Circumstanțele de fapt ale cauzei

La data de 13 noiembrie 2018 eu am fost angajat la funcția de juriconsult la ÎM SU CANAL, cu mine fiind semnat un contract individual de muncă la p. 12 al căruia s-a stabilit salariul de funcție în sumă de 5481 lei. Acest salariu de funcție a fost calculat reieșind din cuantumul minim garantat al salariului în sectorul real stabilit de către Guvernul Republicii Moldova, care la acel moment constituia 2610 lei, și coeficientul de salarizare 2.1, ceea ce a și constituit $2610 \times 2.1 = 5481$ lei.

Cu toate acestea, punctele 5.14 – 5.15 ale contractului colectiv de muncă încheiat pe ÎM SU CANAL pentru anii 2018-2021, stabilesc un coeficient de salarizare pentru specialiștii cu studii superioare între 2.4 și 3.00. Prin urmare, coeficientul de salarizare minim care poate fi aplicat la salarizare în cazul dat ar trebui să constituie 2.4 și nu 2.10.

Totodată, conform p. 5.20 al contractului colectiv de muncă și anexei la acesta, este stabilit modul de calculare a stagiului de muncă care oferă persoanelor, care activează în domeniul locativ-comunal, dreptul la primirea sporului pentru vechimea în muncă.

Astfel, sporul în valoare procentuală la salariul tarifar (salariul de funcție) pentru stagiul de muncă se oferă angajaților întreprinderilor și organizațiilor din domeniul locativ-comunal precum urmează: stagiul de muncă de la 1 la 2 ani oferă dreptul la un spor la salariu în mărime de 5% de la salariul de funcție. Plata sporului la salariu pentru vechimea în muncă angajaților întreprinderilor din domeniul locativ-comunal se realizează lunar odată cu plata salariului pentru luna calendaristică din contul fondului de salarizare.

Dreptul la primirea sporului pentru vechimea în muncă îl au toți angajații permanenți care dovedesc stagiul de muncă necesar. Însă, angajatorul a refuzat să respecte această condiție a contractului colectiv de muncă.

În baza normelor enunțate ale contractului colectiv de muncă, la data de 05 martie 2021 eu am depus o cerere corespunzătoare la Judecătoria Comrat sediul Centru.

Prin Hotărârea datată 10.01.2011, Judecătoria Comrat sediul Ceadîr-Lunga în persoana judecătorului Stanislav Rău, invocând alin. 7 al art. 33 al Codului Muncii, a respins pretențiile din acțiune și anume în temeiul faptului că eu nu am fost membru de sindicat și, prin urmare, prevederile contractului colectiv de muncă nu mi s-ar aplica.

Reieșind din esența raporturilor juridice litigioase, în cadrul cauzei civile menționate, în ceea ce privește acțiunea prevederilor contractului colectiv de muncă asupra persoanelor, într-adevăr se aplică prevederile art. 33 alin. (7) al CM RM, conform cărora "(7) Sub incidența contractului colectiv de muncă încheiat pe unitate în ansamblu

cad salariații unității, ai filialelor și ai reprezentanțelor acesteia, care au împuternicit reprezentanții lor să participe la negocierile colective, să elaboreze și să încheie contractul colectiv de muncă” Această normă juridică stabilește concret un cerc de subiecte asupra cărora acționează normele contractului colectiv de muncă (membrii de sindicat și angajații, care au împuternicit reprezentanții lor să participe la negocierile colective și să încheie contractul colectiv de muncă) cea ce înseamnă că nu toți angajații cad sub incidența acestei norme.

Din punctul meu de vedere, prevederile normei susmenționate sunt în conflict direct cu art. 4, art. 43 alin. (1),(2),(4) , art. 47 alin. (1) și art. 54 ale Constituției RM, art. 7, 20, 23 ale Declarației Universale a Drepturilor Omului, precum și art. 7 lit. a) și i) ale Pactului internațional cu privire la drepturile economice, sociale și culturale și respectiv trebuie supuse controlului constituțional pentru verificarea respectării Constituției RM. De asemenea, țin să menționez că norma menționată mai sus contravine principiilor fundamentale ale legislației în domeniul muncii, parte a căreia este, și anume art. 5 lit. e), f), f¹) și, în contextul cererii de chemare în judecată, art. 8 alin. (1), art. 128 alin. (2), art. 135 alin. (2) ale Codului Muncii.

În lumina celor enunțate mai sus, hotărârea Judecătorească din 10.01.2022 a condus la încălcarea gravă a drepturilor angajaților, care nu sunt membri de sindicat și nu și-au împuternicit reprezentanții să participe la negocierile colective și să încheie contractul colectiv de muncă, în ceea ce ține de realizarea dreptului la condiții echitabile de remunerare și de primire de beneficii materiale suplimentare stabilite de codul muncii și plătite de angajator din bugetul întreprinderii. De asemenea, sunt încălcate principiile fundamentale ale egalității tuturor cetățenilor, consacrate în Constituția țării și în tratatele internaționale ratificate de Republica Moldova.

Normele constituționale aplicabile

Articolul 4

Drepturile și libertățile omului

(1) Dispozițiile constituționale privind drepturile și libertățile omului se interpretează și se aplică în concordanță cu Declarația Universală a Drepturilor Omului, cu pactele și cu celelalte tratate la care Republica Moldova este parte.

(2) Dacă există neconcordanțe între pactele și tratatele privitoare la drepturile fundamentale ale omului la care Republica Moldova este parte și legile ei interne, prioritate au reglementările internaționale.

Articolul 43

Dreptul la muncă și la protecția muncii

(1) Orice persoană are dreptul la muncă, la libera alegere a muncii, la condiții echitabile și satisfăcătoare de muncă, precum și la protecția împotriva șomajului.

(2) Salariații au dreptul la protecția muncii. Măsurile de protecție privesc securitatea și igiena muncii, regimul de muncă al femeilor și al tinerilor, instituirea unui salariu minim pe economie, repaosul săptămânal, concediul de odihnă plătit, prestarea muncii în condiții grele, precum și alte situații specifice.

(4) Dreptul la negocieri în materie de muncă și caracterul obligatoriu al convențiilor colective sînt garantate.

Articolul 47

Dreptul la asistență și protecție socială

102
(1) Statul este obligat să ia măsuri pentru ca orice om să aibă un nivel de trai decent, care să-i asigure sănătatea și bunăstarea, lui și familiei lui, cuprinzând hrana, îmbrăcămintea, locuința, îngrijirea medicală, precum și serviciile sociale necesare.

Articolul 54

Restrângerea exercițiului unor drepturi sau al unor libertăți

(1) În Republica Moldova nu pot fi adoptate legi care ar suprima sau ar diminua drepturile și libertățile fundamentale ale omului și cetățeanului.

(2) Exercițiul drepturilor și libertăților nu poate fi supus altor restrângeri decât celor prevăzute de lege, care corespund normelor unanim recunoscute ale dreptului internațional și sînt necesare în interesele securității naționale, integrității teritoriale, bunăstării economice a țării, ordinii publice, în scopul prevenirii tulburărilor în masă și infracțiunilor, protejării drepturilor, libertăților și demnității altor persoane, împiedicării divulgării informațiilor confidențiale sau garantării autorității și imparțialității justiției.

(3) Prevederile alineatului (2) nu admit restrângerea drepturilor proclamate în articolele 20-24.

(4) Restrângerea trebuie să fie proporțională cu situația care a determinat-o și nu poate atinge existența dreptului sau a libertății.

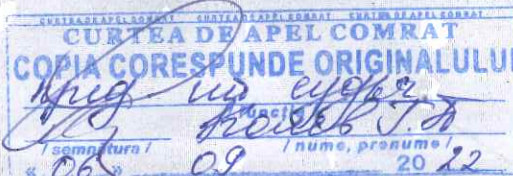
În baza celor enunțate mai sus, luând în considerare art. 12¹ CPC și art. 135 alin. 1) lit a al Constituției, art. 25 lit. d) al Legii cu privire la Curtea Constituțională, art. 38 alin (1) lit. d al Codului Jurisdicției Constituționale,

Solicit:

1. Inițierea cazului excepțional de neconstituționalitate a prevederilor art. 33 alin. 7 al Codul Muncii.
2. Sesizarea Curții Constituționale pentru verificarea constituționalității dispozițiilor art. 33alin. 7 al Codul Muncii.

13.06.2022r.

Zaharia P.

ÎN C H E I E R E

29 august 2022

mun. Comrat

Colegiul judiciar al Curții de Apel Comrat

în componență:

președintele ședinței, judecătorul

Colev Grigor

judecătorii

Curdov Afanasi și Starciuc Ștefan

grefier

Jeleva Elena

cu participarea:

reprezentantului pîrîtului ÎM „SU-Canal Comrat” – avocatul Chiseev Dmitrii

examinând cererea reclamantului Zaharia Piotr cu privire la soluționarea cazurilor de excepție a neconstituționalității, în legătură cu examinarea cauzei civile la acțiunea înaintată de Zaharia Piotr către ÎM „SU-Canal Comrat” privind încasarea plăților salariale neachitate și anume - salariului în sumă de 10747 lei, a sporului pentru vechimea în muncă în sumă de 5262,88 lei, premiilor în sumă de 6264 lei, și a prejudiciului moral în sumă de 50 000 lei,

C O N S T A T Ă :

Pe rolul Curții de Apel Comrat se află cererea de apel înaintată de Zaharia Piotr împotriva hotărîrii judecătoriei Comrat sediul Ceadîr Lunga din 10 ianuarie 2022, pronunțată pe cauza civilă la acțiunea înaintată de Zaharia Piotr către ÎM „SU-Canal Comrat” privind încasarea plăților salariale neachitate și anume - salariului în sumă de 10747 lei, a sporului pentru vechimea în muncă în sumă de 5262,88 lei, premiilor în sumă de 6264 lei, și a prejudiciului moral în sumă de 50 000 lei.

La data de 13 iunie 2022, prin intermediul poștei electronice apelantul Zaharia Piotr a depus cerere cu privire la expedierea la Curtea Constituțională a Republicii Moldova a sesizării acestuia în privința chestiunii controlului constituționalității dispoziției art. 33 alin. (7) Codul muncii.

În ședința de judecată a instanței de apel, reprezentantului pîrîtului ÎM „SU-Canal Comrat” – avocatul Chiseev Dmitrii nu a obiectat împotriva admiterii cererii depuse de către apelant privind expedierea la Curtea Constituțională a Republicii Moldova a sesizării cu privire la recunoașterea neconstituționalității a prevederilor art. 33 alin. (7) Codul muncii.

Examinând cererea apelantului Zaharia Piotr privind expedierea la Curtea Constituțională a Republicii Moldova a sesizării cu privire la caz de excepție a

neconstituționalității, ascultând opinia participanților la proces, Colegiul judiciar consideră cererea depusă ca întemeiată și pasibilă admiterii din următoarele considerente.

Din conținutul cererii privind soluționarea cazurilor de excepție a neconstituționalității rezultă, că apelantul Zaharia Piotr solicită a sesiza în privința controlului constituționalității dispoziției art. 33 alin. (7) Codul muncii.

Concomitent Colegiul constată, că apelantul Zaharia Piotr consideră, că dispoziția art. 33 alin. (7) Codul muncii, intră în conflict direct cu prevederile art. 4, art. 43 alin. (1), (2) și (4), art. 47 alin. (1) și art. 54 ale Constituției Republicii Moldova, art.art. 7, 20, 23 ale Declarației Universale a Dreptului Omului precum și art. 7 lit. a) și i) ale Pactului internațional cu privire la drepturile economice, sociale și culturale.

Potrivit art. 135 alin. (1) lit. a) din Constituție, *Curtea Constituțională exercită, la sesizare, controlul constituționalității legilor și hotărârilor Parlamentului, a decretelor Președintelui Republicii Moldova, a hotărârilor și ordonanțelor Guvernului, precum și a tratatelor internaționale la care Republica Moldova este parte.*

Conform prevederilor art. 12¹ alin. (1) și (3) CPC *În cazul existenței incertitudinii privind constituționalitatea legilor, a hotărârilor Parlamentului, a decretelor Președintelui Republicii Moldova, a hotărârilor și ordonanțelor Guvernului ce urmează a fi aplicate la soluționarea unei cauze, instanța de judecată, din oficiu sau la cererea unui participant la proces, sesizează Curtea Constituțională. Ridicarea excepției de neconstituționalitate se dispune printr-o încheiere care nu se supune niciunei căi de atac și care nu afectează examinarea în continuare a cauzei, însă pînă la pronunțarea Curții Constituționale asupra excepției de neconstituționalitate se amână pledoariile.*

Totodată, Colegiul judiciar ține să indice că, Curtea Constituțională în Hotărârea sa cu nr. 2 din 09 februarie 2016 „*Pentru interpretarea art. 135 alin. (1) litere a) și g) din Constituția Republicii Moldova*” a notat, că judecătorul nu-și expune opinia în privința temeiniciei sesizării sau constituționalității prevederilor contestate, ci se limitează doar de verificarea respectării următoarelor cerințe:

- 1) obiectul excepției intră în categoria actelor, cuprinse la articolul 135 alin. (1) lit. a) din Constituție;
- 2) excepția este ridicată de către una din părți sau reprezentantul acesteia, sau indică că este ridicată de către instanța de judecată din oficiu;
- 3) prevederile contestate urmează a fi aplicate la soluționarea cauzei;
- 4) nu există o hotărâre anterioară a Curții având ca obiect prevederile contestate.

Curtea Constituțională menționează, că controlul constituțional al prevederilor contestate *îl constituie competența exclusivă a Curții Constituționale.* Judecătorii

104
instanțelor de drept comun nu au dreptul să refuze părților în sesizare Curții Constituționale, cu excepția circumstanțelor, indicate la paragraful 82.

Astfel, instanța de apel menționează, că în baza art. 135 alin. (1) lit. g) din Constituție, art. 4 alin. (1) lit. a) Legea cu privire la Curtea Constituțională și art. 4 alin. (1) lit. a) Codul jurisdicției constituționale, control asupra constituționalității legilor îl exercită Curtea Constituțională.

În lumina celor expuse mai sus, Colegiul consideră, că prevederile art. 33 alin. (7) Codul muncii, contestate de către apelantul Zaharia Piotr, constituie obiectul verificării constituționalității.

De asemenea, sesizarea privind cazul de excepție a neconstituționalității prevederilor art. 33 alin. (7) Codul muncii, contestate a fost depusă de către partea la proces, și această dispoziție a normei de drept nu a constituit obiectul verificării asupra constituționalității.

Din motiv, că dispoziția contestată a normei de drept nu a fost supusă unei verificări constituționale și urmează a fi aplicată la examinarea acestei cauze în fond, ținând cont de faptul, că judecătorul nu urmează să se expună în privința temeiniciei acestei sesizări sau corespunderii dispoziției contestate cu Constituția, Colegiul consideră necesar de a admite cererea apelantul Zaharia Piotr privind expedierea la Curtea Constituțională a sesizării în privința chestiunii controlului constituționalității dispoziției art. 33 alin. (7) Codul muncii.

Subsecvent celor supra indicate, Colegiul judiciar constată necesar de a admite cererea apelantul Zaharia Piotr privind expedierea la Curtea Constituțională a RM a interpelării acestuia privind constituționalitatea prevederilor art. 33 alin. (7) Codul muncii.

În baza celor expuse, conducându-se de art. art. 12¹, 269-270 Cod de procedură civilă, Colegiul judiciar

DISPUNE:

Se admite cererea apelantul Zaharia Piotr cu privire la soluționarea cazurilor de excepție a neconstituționalității.,

Se sesizează Curtea Constituțională în privința controlului constituționalității dispoziției art. 33 alin. (7) Codul muncii.

Încheierea nu se supune nici unei căi de atac.

Președintele ședinței, judecătorul:

Judecătorul:

Judecătorul:

COLEY Grigor

CURDOV Afanasi

STARCIUC Ștefan

